

M.A. (DANCE) SEMESTER-I (CBCS - 2015 COURSE) : WINTER - 2018
SUBJECT:- HISTORY OF DANCE IN INDIAN & STUDY OF ANCIENT TEXT (DANCE)
(BHARATNATYAM)

Day: Thursday
Date: 11/10/2018

W-2018-0209

Time: 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) Solve any **SIX** questions.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

- Q.1** What is the relevance of study of Sanskrit texts like Ratnakar, Ratnawali and Saramruta for Bharatnatyam. **(10)**
- Q.2** Explain the concept of 'Pada Bheda' in Abhinaya Darpan and Natyashastra. **(10)**
- Q.3 a)** What is Satwika Bhava? Explain the concept of Satwika Bhava according to Bharatamuni. **(05)**
- b)** State the contribution of Chola, Nayaka and Maratha dynasties to the Indian Art. **(05)**
- Q.4 a)** Give brief information about the Tamil and Sanskrit text Silapadikaram and Malvikagnimitra. **(05)**
- b)** Explain the 'Ashtarasa' stated by Bharatamuni. **(05)**
- Q.5** Explain in brief
- a)** Adava description in Saramruta **(05)**
- b)** 'Aharya' Abhinaya in dance **(05)**
- Q.6 a)** Explain the concept of Uparupakas from Natyashastra. **(05)**
- b)** Explain the Dashaurpaka concept. **(05)**
- Q.7** State the difference
- a)** Gati – Chari **(05)**
- b)** Natyadharmi - Lokadharmi **(05)**
- Q.8** Define in detail
- a)** Vyabhichari Bhava **(05)**
- b)** Lasaganga **(05)**

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) कोणतेही सहा प्रश्न सोडवा.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

- प्र.१ संस्कृत ग्रंथ संगीत रत्नाकर, रत्नावली व सारामृत या ग्रंथांचा अभ्यास भरतनाट्यम्साठी (१०)
कसा पूरक ठरतो.
- प्र.२ नाट्यशास्त्र व अभिनय दर्पण या ग्रंथातील 'पादभेद' ही संज्ञा स्पष्ट करा. (१०)
- प्र.३ अ) 'सात्विक भाव' ही संज्ञा स्पष्ट करून भरताने नाट्यशास्त्रात सांगितलेले सात्विक भाव या (०५)
विषयी थोडक्यात लिहा.
ब) तंजावूरच्या चोल, नायक व मराठा राजांचे कलांसाठीचे योगदान याविषयी विस्तृत (०५)
माहिती लिहा.
- प्र.४ अ) तमिळ ग्रंथ शिल्पदीकरम् व संस्कृत ग्रंथ मालविकाग्निमित्र याविषयी थोडक्यात माहिती (०५)
लिहा.
ब) नाट्यशास्त्रात भरताने सांगितलेले 'अष्टरस' या विषयी थोडक्यात लिहा. (०५)
- प्र.५ थोडक्यात उत्तरे लिहा.
अ) संगीत सारामृतातील 'अडवू' (०५)
ब) नृत्यातील आहार्यअभिनय (०५)
- प्र.६ अ) उपरूपक ही संज्ञा स्पष्ट करा. (०५)
ब) दशरूपक संकल्पना स्पष्ट करा. (०५)
- प्र.७ फरक सांगा.
अ) गती-चारी (०५)
ब) नाट्यधर्मी -लोकधर्मी (०५)
- प्र.८ विस्तृत व्याख्या लिहा.
अ) व्याभिचारी भाव (०५)
ब) लास्यांग (०५)